

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5CoCsp/37/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121577421
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Slávka Zborovjanová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:6121577421.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Slávky Zborovjanovej a členiek senátu JUDr. Adriany Murínovej a JUDr. Zuzany Stolárovej v spore žalobcu Intrum Slovakia s.r.o., Bratislava, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, Bratislava, Mýtna 48, IČO: 37 927 795, proti žalovanému A. B., nar. XX.X.XXXX, C. D. XXX, zastúpenému Mgr. Miroslavou Pyšniakovou, advokátkou, Michalovce, M. Gorkého 1, IČO: 42 246 261, o zaplatenie 1.360,13 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku 16Csp/18/2022-178 z 3.2.2023 Okresného súdu Michalovce

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok.

II. Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej len súd) odvolaním napadnutým rozsudkom rozhodol, že I. žalobu zamieta, II. žalovanému priznáva nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov konania od žalobcu s tým, že o výške tohto nároku bude rozhodnuté v osobitnom uznesení.

2.1. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia sumy 1 360,13 eur s príslušenstvom, ktorú odôvodnil tým, že jeho právny predchodca - VÚB, a.s. Bratislava, poskytol žalovanému na základe zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru z 24.9.2015 č. XXXXXXXXXXXX úver vo výške 2 000 eur a žalovaný sa zaviazal ho uhradiť formou mesačných splátok. Žalovaný napriek písomnej výzve dlh z titulu omeškaných splátok nezaplatil, preto bola vyhlásená 14.5.2019 predčasná splatnosť pohľadávky z úveru. Oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti bolo doručené žalovanému 10.6.2019. Žalobca nadobudol pohľadávku právneho predchodcu na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo 14.2.2020. Žalovaný bol upovedomený písomným oznámením postupcu o postúpení pohľadávky a výške postúpenej pohľadávky vyčíslenej k 1.4.2021. Po postúpení pohľadávky žalovaný zaplatil 120 eur, čo bolo započítané na úhradu dlžnej istiny a dlh žalovaného predstavuje sumu 1 360,13 eur spolu s príslušenstvom.

2.2. Žalovaný sa k žalobe vyjadril v podanom odpore proti platobnému rozkazu, v ktorom uviedol, že so žalobou nesúhlasí, nakoľko je nedôvodná, lebo zmluva o úvere obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a vzniesol námietku premlčania.

2.3. Súd vo vykonanom dokazovaní zistil skutkový stav, že zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru „flexipôžička“ z 24.9.2015 č. úverového účtu XXXXXXXXXXXX zistil, že ju uzatvorila ako veriteľ VÚB banka, a.s. Bratislava a ako dlžník žalovaný. Na základe zmluvy bol poskytnutý úver 2 000 eur, ktorý žalovaný sa zaviazal splácať 108 mesiacov, s mesačnou splátkou 39,04 eur, so začiatkom čerpania 24.9.2015. RPMN je uvedená v zmluve 19,47%, priemerná RPMN 15,44%, úroková sadzba 18% ročne, celkové

náklady dlžníka 2 041,38 eur a celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť je 4 041,38 eur. Mesačná splátka je rozdelená na 37,42 eur vrátane poistného, ktoré predstavuje 1,62 eur, čo je 39,04 eur. V zmluve je uvedená aj finančná situácia žiadateľa s tým, že má čistý príjem 1 000 eur a spláca ešte ďalšie úvery, spolu mesačne 260 eur.

2.4.Súd vec právne posúdil podľa § 53 ods.1,2,3, § 54 OZ, § 9 ods.1,2, § 11 ods.1 z. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 517 ods.2 OZ, § 497, § 499, § 402 ods.1, § 503 ods.1,2, § 506 ObchZ, § 7 ods.1,16,17 a 20, § 11 ods.2 z. č. 129/2010 Z.z., § 53 ods.9 OZ, rozhodnutím Súdneho dvora EÚ zn. C-679/18, článku 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 208/48 ES z 23.4.2008, § 92 ods.8 zákona o bankách, § 39 OZ, § 17 ods. 1 z. č. 129/2010 Z.z., § 100, § 101, § 103, § 565 OZ a konštatoval, že na základe uzatvorenej úverovej zmluvy bol dlžníkovi ako žalovanému poskytnutý úver vo výške 2 000 eur.

2.5.Súd poukázal na to, že 1.4.2019 s názvom tretia upomienka – pokus o zmier, právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného k úhrade dlžnej pohľadávky, ktorá bola vo výške 129,43 eur a pozostávala z istiny 39,48 eur, úrokov 72,78 eur, úrokov z omeškania 0,1 eur a poplatkov 16,86 eur s tým, že túto dlžnú sumu má žalovaný zaplatiť okamžite, v opačnom prípade bude banka požadovať vrátenie celej poskytnutej sumy úveru s príslušenstvom pred dátumom splatnosti, ktorý je dohodnutý v zmluve o úvere.

2.6.Z výzvy na predčasné splatenie zostatku úveru z 15.5.2019 bolo preukázané, že VÚB vyzvala žalovaného na zaplatenie sumy 1 744,41 eur, z toho istina 1 605,13 eur, úrok 119,18 eur, poplatky 20,20 eur a z toho dôvodu, že dňom 15.5.2019 vyhlásila predčasnú splatnosť úveru vrátane príslušenstva a túto je žalovaný povinný zaplatiť do 7 dní odo dňa doručenia výzvy. Z priloženej doručky bolo preukázané, že žalovaný zásielku v odbernej lehote neprevzal, preto bola uložená 20.5.2019 a vrátená 10.6.2019. Bolo tak preukázané, že výzva z 1.4.2019 s názvom tretia upomienka - pokus o zmier, ako aj výzva na predčasné splatenie zostatku úveru z 15.5.2019 neobsahuje text v zmysle § 92 ods.2 zákona o bankách, teda taký, ktorý by žalovaného ako dlžníka upozornil na možnosť postúpenia pohľadávky. V zmysle judikatúry Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 1Co/301/2019 z 21.5.2020 vyplýva, že za výzvu podľa § 92 ods.8 zákona o bankách nie je možné považovať výzvu na úhradu dlžnej sumy, resp. vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru, ak v tejto výzve alebo v tomto vyhlásení neodkazuje na postup podľa § 92 ods.8 zákona o bankách.

2.7.Súd konštatoval, že VÚB postúpila predmetnú pohľadávku žalobcovi na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo 14.2.2020, keďže predmetné postúpenie je v rozpore s § 92 ods.8 zákona o bankách, spôsobuje neplatnosť samotnej zmluvy o postúpení pre rozpor so zákonom, teda absolútnu neplatnosť v zmysle § 39 OZ, na ktorú súd musí prihliadať. Keďže nedošlo v tomto prípade k platnému postúpeniu pohľadávky z VÚB na terajšieho žalobcu, nie je na podanie žaloby žalobca aktívne vecne legitimovaný a súd z toho dôvodu žalobu zamietol.

2.8.Žalovaný vzniesol námietku premlčania, ktorú odôvodnil tým, že v čase zosplatenia úveru 15.5.2019 bol v omeškaní so splátkou, ktorá bola splatná 19.3.2018, a preto premlčacia doba začala plynúť od zročnosti tejto splátky, čo je 20.3.2018 a uplynula po troch rokoch 20.3.2021. Keďže žaloba bola na súd doručená až 17.12.2021, táto pohľadávka je premlčaná.

2.9.Súd pri posúdení, či je alebo nie je predmetná pohľadávka premlčaná, vychádzal z dostupnej judikatúry, a to rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 5Cdo/224/2021 z 30.11.2022. V súlade s touto judikatúrou uzavrel, že právny predchodca žalobcu sa mohol prvý raz domáhať svojho práva prvý deň nasledujúci po uplynutí trojmesačnej doby plynúcej od omeškania žalovaného so splnením splátky, ktorá nebola zaplatená, teda so splnením splátky 19.3.2018. Tento deň bol najskorším dňom, kedy sa právo mohlo vykonať v zmysle § 101 OZ po prvý raz, teda tento deň je aj začiatkom plynutia premlčacej doby. Trojmesačná doba od 19.3.2018 uplynula 19.6.2018, a teda odo dňa 20.6.2018 právnomu predchodcovi žalobcu plynula trojročná premlčacia lehota na uplatnenie svojho práva požadovať splnenie celého dlhu. Trojročná premlčacia doba tak právnomu predchodcovi žalobcu, ako aj žalobcovi, uplynula 20.6.2021, a keďže žaloba bola na súd doručená 29.12.2021 (správne 17.12.2021), nárok žalobcu je premlčaný.

2.10.O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP tak, že úspešnému žalovanému priznal nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov konania od žalobcu s tým, že o výške bude rozhodnuté v osobitnom uznesení.

3.1.Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalobca, a to z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods.1 písm. b/, e/, d/, f/, h/ CSP, v celom rozsahu, ktoré odôvodnil tým, že súd žalobu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej legitímácie na strane žalobcu, lebo považoval za nepreukázané splnenie podmienok pre platné postúpenie bankovej pohľadávky podľa § 92 ods.8 zákona o bankách.

3.2.Za účelom preukázania aktívnej legitímácie predložil žalobca súdu zmluvu o postúpení pohľadávok s identifikáciou pohľadávok. Rovnako predložil dôkaz o splnení notifikačnej povinnosti právny

predchodcom žalobcu, a to oznámenie o postúpení, ktorým náš predchodca oznámil žalovanému postúpenie žalovanej pohľadávky. Oznámenie bolo žalovanému riadne zaslané, čo žalobca v konaní preukázal podacím hárkom. Takýto postup preukázania aktívnej legitímácie je v súlade s právnymi predpismi a súdnou praxou a je bežne akceptovateľný. V tomto smere podporne poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR 4Obo/210/01 z 11.6.2003.

3.3.Spolu so žalobou bola súdu doručená nielen 3. upomienka, ale aj podací hárok preukazujúci doručovanie tejto žalovanému a následne aj potvrdenie o doručení tejto výzvy žalovanému 4.4.2019. Obe tieto listiny a taktiež výzva právneho predchodcu na predčasné splatenie s doručenkou sú súčasťou súdneho spisu.

3.4.Zo znenia § 92 ods.8 prvá veta zákona o bankách vyplýva, že klient je na zaplatenie omeškanej časti peňažného záväzku písomne vyzvaný a jeho omeškanie trvá nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Vzhľadom na to, že v konaní preukázali splnenie oboch uvedených podmienok má za nesporné, že k postúpeniu pohľadávky došlo riadne a platne.

3.5.Ďalší dôvod na zamietnutie žaloby bolo tvrdenie, že dlh je premlčaný.

3.6.Žalovaný z dôvodu porušenia platobnej disciplíny bol 1.4.2019 upozornený na omeškanie so splácaním úverových splátok. Zároveň žalovaný bol upozornený, že pre prípad nezaplatenia dlhu na splátkach vzniká žalobcovi právo na predčasné zosplatenie úveru. Nakoľko žalovaný možné splátky úveru nezaplatil právny predchodca v zmysle § 565 OZ v spojení s § 53 ods.9 OZ listom z 15.5.2019 žalovanému oznámil, že úver predčasne zosplatnil. Pokiaľ súd uzavrel, že premlčacia doba na uplatnenie celého nároku uplatneného žalobou začala plynúť od splatnosti vôbec prvej omeškanej splátky, t.j. 20.9.2019 nesprávne aplikoval § 103 v spojení s § 101 OZ. Týmto poukázal na aktuálnu najnovšiu rozhodovaciu prax súdnych autorít, a to uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/132/2021, v zmysle ktorého „ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach pri premlčaní práva dodávateľa na zaplatenie celej splátky pri strate výhody splátok sa začiatok plynutia premlčacej doby spravuje všeobecným § 101 OZ.“ Aplikácia osobitného § 53 ods.9 OZ spotrebiteľských vzťahoch vylučuje uplatnenie pravidla podľa druhej vety § 103 OZ. V posudzovanej veci tak mohla byť pohľadávka voči žalovanému 1-krát uplatnená až 15.5.2019, t.j. v deň predčasného zosplatenia úveru, a to v súlade s § 101 OZ. K premlčaniu nároku z úverovej zmluvy by došlo až 15.5.2022. Nakoľko žaloba bola podaná 16.2.2021 bola podaná včas počas plynutia 3-ročnej premlčacej doby na uplatnenie predčasne zosplateného nároku z úveru v zmysle § 101 OZ.

3.7.Správnym právnym posúdením by súd prvej inštancie musel dospieť k záveru, že v tomto spore svedčí žalobcovi aktívna legitímácia a nárok nie je premlčaný.

3.8.Na základe uvedeného žalobca navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok v súlade s petitom odvolania a to tak, že zaviazže žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 1 360,13 eur s príslušenstvom a prizná náhradu trov konania.

4.Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

5.Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie podal žalobca v zákonnej lehote, preskúmal rozsudok podľa § 379 a § 380 ods.1 CSP, ako aj konanie mu predchádzajúce, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods.1 CSP, rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods.1 CSP, na čom nič nemení ani podané odvolanie.

6.1.Žalobcom uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. b/ CSP spočíva v tom, že nesprávny procesný postup súdu, znemožňujúci realizáciu práv strany sporu dosiahne určitú intenzitu, ktorá odôvodní záver o tom, že celé konanie sa nejaví ako spravodlivé.

6.2.Žalobca v podanom odvolaní tento odvolací dôvod označuje len všeobecne a nijako ho neodôvodňuje. Odvolací súd preto vo všeobecnosti uvádza, že nezistil z obsahu súdneho spisu taký procesný postup súdu prvej inštancie, ktorým by bolo znemožnené strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ani z obsahu odvolania nevyplýva, v čom by takáto procesná vada mala spočívať.

6.3.Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. e/ CSP spočíva v neúplnosti zistenia skutkového stavu, ktorý je v sporovom konaní odvolacím dôvodom len za predpokladu, že súd prvej inštancie nevykonal účastníkom navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, a navrhnutý dôkaz je spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť (napr. preto, že ho nepovažoval za rozhodujúci pre vec). Samotná okolnosť, že súd nevykonal dôkazy účastníkmi navrhnuté, nemôže byť v sporovom konaní spôsobilým odvolacím dôvodom. Ide o vadu skutkovú, keď strana navrhla dôkaz, ktorý je potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností, ale súd prvej inštancie takýto dôkaz nevykonala. Z

povahy veci vyplýva, že účastník, ktorý v odvolaní uplatní tento odvolací dôvod, musí súčasne označiť dôkaz, ktorý - hoci bol navrhovaný - nebol vykonaný a uviesť právne významné skutočnosti, ktoré, hoci boli tvrdené, súd prvej inštancie nezistoval, najmä preto, že ich nepovažoval za právne významné a ďalej, že vždy musí ísť len o skutočnosti a dôkazy uplatnené už v konaní pred súdom prvej inštancie. Vyhodnotenie relevancie navrhnutého dôkazu, ako aj prípustnosť dôkazu je výsadnou doménou súdu. Súd pochybí, ak zamietne návrh na vykonanie dôkazu, ktorý je spôsobilý priniesť ďalšie relevantné skutkové zistenia.

6.4. Žalobca v odvolaní neoznačuje žiaden dôkaz, ktorý navrhoval už v konaní pred súdom prvej inštancie a súd ho nevykoná.

6.5. Žalobcom uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. d/ CSP, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, predstavuje vady konania, ktoré nie sú subsumované pod ostatné odvolacie dôvody avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie napr. nesprávne realizovaná manudukčná povinnosť (§ 160), postihujú chybný postup súdu prvej inštancie pri dokazovaní, nesprávne posudzovanie procesných otázok v priebehu konania (ktoré neboli predmetom samostatného rozhodovania), chybné poučovanie účastníkov a ďalšie nedostatky v jeho činnosti, ku ktorým došlo v priebehu konania alebo v súvislosti s rozhodovaním, pričom spôsobilým odvolacím dôvodom nie sú samy o sebe (bez ďalšieho), ale len vtedy, ak sú dôsledkom takého porušovania predpisov procesného práva, ktoré mohlo mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

6.6. Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. f/ CSP, nesprávne skutkové zistenia súdu prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov, môže byť naplnený, len ak súd dospeje nesprávnym vyhodnotením dôležitosti alebo pravdivosti dôkazov, alebo porušením pravidiel formálnej logiky k nesprávnym skutkovým zisteniam. Odvolací súd nezistil naplnenie tohto odvolacieho dôvodu. Súd prvej inštancie vykonané dôkazy správne vyhodnotil, pričom jeho skutkové závery plnú oporu, respektíve sa v celom rozsahu opierajú o vykonané dokazovanie.

6.7. Odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm. h/ CSP, nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie, je daný keď na zistený skutkový stav súd neaplikoval príslušnú právnu normu (úplne ju opomenul aplikovať), alebo aplikoval nesprávnu právnu normu, alebo obsah správnej právnej normy nesprávne interpretoval, alebo správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval.

6.8. Odvolací súd konštatuje, že žiaden z uplatnených odvolacích dôvodov nie je daný.

7. Odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykoná dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správnym skutkovým záverom pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku. Odvolací súd zároveň v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť.

8.1. Na zdôraznenie správnosti dôvodov napadnutého rozsudku (§ 387 ods.2) možno doplniť nasledovné:

8.2. Prvoinštančný súd správne postupoval, keď určil, že nárok žalobcu je premlčaný, lebo už len samotná táto skutočnosť je dostatočná na zamietnutie žaloby.

9. Podľa § 100 ods.1 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až § 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

10. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

11. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565 OZ), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

12. Podľa § 54a OZ premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods.2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo

spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

13. Podľa § 53 ods.9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

14. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

15.1. Odvolací súd konštatuje, že pri plnení v splátkach, ako tomu bolo aj v prejednávanej veci, každá splátka nadobúda splatnosť osobitne, podľa zmluvne dojednaných podmienok. Oprávnenie veriteľa požadovať splatné plnenie, teda časový okamih vzniku žalobného práva, sa tak vždy bude vzťahovať len na konkrétnu splátku.

15.2. Ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, je dlžník povinný uhradiť každú dohodnutú splátku k určitému termínu. Splatnosť jednotlivých splátok neovplyvňuje splatnosť celého dlhu. V prípade, ak niektorá splátka nie je včas zaplatená, môže byť dohodnutá, prípadne stanovená rozhodnutím tzv. strata výhody splátok.

15.3. Predčasnú splatnosť peňažného záväzku môže veriteľ za podmienok stanovených v § 53 ods.9 OZ vyvolať jednostranným právnym úkonom. Tento právny úkon musí spĺňať dve kumulatívne podmienky - prvou je, že právo na jednorazové splatenie pohľadávky bude mať veriteľ najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Druhou podmienkou je, že pred zosplatením pohľadávky má veriteľ povinnosť upozorniť spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na výkon tohto práva, pričom súčasťou tohto upozornenia je nie len uvedenie výšky omeškanej splátky, ale aj určenie tej splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní.

16.1. V prejednávanom spore bolo potrebné v prvom rade posúdiť otázku, či došlo k platnému zosplateniu, lebo od tejto skutočnosti možno dospieť k záveru, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky a určiť začiatok plynutia premlčania.

16.2. Jedine za predpokladu platného zosplatenia mohol právny predchodca žalobcu platne postúpiť na žalobcu žalovanú pohľadávku.

16.3. Ako už bolo uvedené podstata zosplatenia spočíva na dvoch základných premisách zakotvených v § 53 ods.9 OZ. Právo zosplatiť úver môže veriteľ použiť vždy len najneskôr do dňa splnenia zákonných podmienok pre zosplatenie úveru vo vzťahu k ďalšej úverovej splátke, k čomu dochádza nie len splatnosťou ďalšej splátky, ale zároveň uplynutím troch mesiacov od jej splatnosti. Zároveň platí (tiež uvedené), že pred samotným zosplatením úveru musí veriteľ upozorniť spotrebiteľa na možnosť zosplatenia úveru, a to aspoň 15 dní pred samotným zosplatením úveru. Z rozhodovacej činnosti je súdu známe, že v praxi toto upozornenie banky nazývajú ako „Posledná výzva pred zosplatením úveru“, „Upomienka – pokus o zmier“ (č. l. 31) a pod..

16.4. Ak teda spotrebiteľ neuhradí splátku, s ktorej úhradou je v omeškaní, ani do 15 dní od kedy bol na možnosť zosplatenia úveru veriteľom upozornený (a zároveň sú splnené ostatné vyššie uvedené podmienky), môže veriteľ pristúpiť k zosplateniu úveru. To, že k zosplateniu úveru došlo, však veriteľ musí spotrebiteľovi oznámiť. V oznámení o zosplatení úveru veriteľ spravidla aj vyčíslí dlh spotrebiteľa - sumu, ktorú je dlžník povinný veriteľovi zaplatiť a stanoví aj lehotu na plnenie (č. l. 35).

16.5. Z uvedeného vyplýva, že je zákonom stanovená povinnosť upozorniť spotrebiteľa na dlh, vyzvať ho, v lehote nie kratšej ako 15 dní, na zaplatenie dlhu a upozorniť na výkon práva veriteľa, ak nedôjde k úhrade dlhu, na možnosť zosplatenia zvyšku úveru (pôžičky).

16.6. Právny predchodca žalobcu uvedené povinnosti musel splniť pred zosplatením a ich splnenie musel preukázať.

17.1. Určenie, pre ktorú splátku sa stal splatný celý dlh má následne význam, pre určenie, či uplatnený nárok nie je premlčaný.

17.2. Splátky, ktoré nadobudli splatnosť pred zosplatením sa premlčujú podľa § 103 prvá veta OZ (ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti).

18.1.Pre spotrebiteľské vzťahy platí, že veriteľ môže žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky až najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva (citovaný § 53 ods.9).

18.2.V súvislosti s úpravou režimu straty výhody splátok zákonodarca v § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka zavádza nové pravidlo, z ktorého vyplýva, že veriteľ (v postavení dodávateľa) môže požadovať splnenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej zo splátok za podmienok, že už uplynuli tri mesiace od omeškania so zaplatením príslušnej splátky, a že upozornil dlžníka (v postavení spotrebiteľa) v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka je teda podmienená tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil dlžníka na to, že toto právo využije. Bez takéhoto včasného upozornenia je zosplatenie neúčinné.

19.Odvolací súd poukazuje na to, že najvyšší súd zastáva názor, že veriteľ sa na súde môže po prvý raz domáhať svojho práva prvý deň nasledujúci po uplynutí trojmesačnej doby plynúcej od omeškania spotrebiteľa so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh (za súčasného splnenia upozornenia na zosplatenie). Práve tento deň je najskorším dňom, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Občianskeho zákonníka), čo v danom kontexte znamená, že tento deň je aj začiatkom premlčacej doby práva požadovať splnenie celého dlhu, čím sa naplní i zámer zákonodarcu, aby premlčacia doba pri zosplatení celého dlhu nezávisela od vôle veriteľa.

20.Pri strate výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch, v ktorých podľa § 53 ods.9 OZ (všeobecne) začne premlčacia doba plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh za podmienky, že v lehote uvedených 3 mesiacov od omeškania uplynula tiež 15-dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa. Až vtedy sa totiž môže veriteľ s úspechom obrátiť na súd po prvýkrát (§ 101 OZ).

21.1.Odvolací súd v kontexte s uvedeným právne uzatvára, že pre všetky splátky, ktoré vyhláseniu mimoriadnej splatnosti predchádzali, plynú v súlade s § 103 OZ samostatná trojročná premlčacia doba.

21.2.Splátky, ktoré sa stali splatné vyhlásením mimoriadnej splatnosti, plynú premlčacia doba od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru.

21.3.Ako už bolo uvedené, premlčacia doba predčasne zosplateného dlhu (§ 565 OZ) zo spotrebiteľskej zmluvy začína plynúť s ohľadom na § 53 ods.9 OZ až uplynutím 3 mesiacov od zročnosti splátky, ktorá vyvolala zosplatenie dlhu.

21.4.Odvolací súd konštatuje, že záver súdu o premlčaní nároku je správny aj keď súd pochybil v presnom určení dátumu.

21.5.V konaní nebolo sporné, že žalovaný bol v omeškani so splátkou splatnou 19.3.2018, a preto premlčacia doba začala plynúť uplynutím troch mesiacov od zročnosti tejto splátky, čo je 20.6.2018 a uplynula po troch rokoch 20.6.2021. Keďže žaloba bola na súd doručená až 17.12.2021, táto pohľadávka je premlčaná, a to aj napriek drobnej nesprávnosti pri výpočte premlčania žalovaného nároku, keď súd k prvej omeškanej splátke opomenul pripočítať tri mesiace, od kedy si žalobca mohol uplatniť svoje právo prvýkrát na súde.

22.1.Žalobca v súvislosti s premlčaním poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4Cdo/132/2021, ktoré ale je v súlade s hore uvedeným výpočtom.

22.2.Uvedené závery vyplývajú aj z ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu napr. 5Cdo/224/2021.

23.Odvolací súd nad rámec uvedeného poukazuje na § 92 ods.8 z. č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávky, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškani so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol

jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

24.1.Odvolací súd konštatuje, že aktívnou vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta. To, že sa súd výslovne k vecnej legitímácii nevysloví, neznamená, že sa ňou v konaní nezaoberal (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29.6.2010, sp.zn. 2Cdo/205/2009).

24.2.Odvolací súd sa stotožňuje so záverom prvoinštančného súdu, bolo preukázané, že výzva z 1.4.2019 s názvom tretia upomienka - pokus o zmier, ako aj výzva na predčasné splatenie zostatku úveru z 15.5.2019 neobsahuje text v zmysle § 92 ods.8 zákona o bankách, teda taký, ktorý by žalovaného ako dlžníka upozornil na možnosť postúpenia pohľadávky, a teda postúpenie pohľadávky na žalobcu je neplatné, v dôsledku čoho žalobca nie je aktívne legitimovaný v tomto spore.

25.Podľa § 396 ods.1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

26.Podľa § 255 ods.1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

27.Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

28.Žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný, preto náhrada trov odvolacieho konania bola priznaná žalovanému v rozsahu 100%.

29.Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).